

Holger Danske er en sagnfigur, som ifølge sagnet bor i kasematterne under Kronborg. Her hviler han, med skægget vokset fast til bordet, indtil Danmark trues af ydre fjender, hvorpå han vil sprænge bordet og med sværdet i hånd beskytte land og folk. Som det hedder i overleveringen, vil Holger Danske vågne op til dåd, når Danmark stander i våde.

Men da tyskerne den 9. april 1940 besatte Danmark, var der ganske tavst i Kronborgs kasematter. Først tre år senere vågnede Holger Danske til dåd. Det skete dog ikke under Kronborg, men i baglokalet til den lille radioforretning Stjerne Radio på Istedgade i København. Her tog en lille gruppe aktivistisk indstillede personer en række initiativer, der siden skulle blive til sabotageorganisationen Holger Danske – den største af sin slags i Danmark.

Kilde: Forfatter Peter Birkelund: "SABOTØR I HOLGER DANSKE" (udgivet d. 12/3-2015), side 9

<http://presse.lindhardtogringhof.dk/?page=bookdetails&bookid=694>

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND	1
HISTORIEN BAG STJERNE RADIO	2
CITRONEN OG STJERNE RADIO	3
FORMÅL	6
ETABLERING OG ANLÆG	6
STATUS PÅ GODKENDELSER OG BYGGETILLADELSE.....	9
MYNDIGHEDSPROJEKT.....	9
INDVIELSE OG FORMIDLING	12
PLANLAGTE UNDERVISNINGSFORLØB MED LOKALE SKOLER	13
ORGANISATION OG SAMARBEJDSPARTNERE	15
FORENINGEN 'PROJEKT STJERNE RADIO'	15
UNDERBYGNING AF BYGNINGENS AUTENTICITET	16
FAGUDDANNET HISTORISK FUNDAMENT.....	17
SAMARBEJDSPARTNERE	17
DAGLIGT ANSVAR FOR STEDET.....	17
ØKONOMI	17
FORPROJEKT STØTTET AF KØBENHAVNS KOMMUNE	17
DRIFTSØKONOMI Gennem KØBENHAVNS KOMMUNE.....	18

BILAG

1. Vedtægter for Foreningen Projekt Stjerne Radio
2. Brutto-kalkulation v. KHR Arkitekter
3. Myndighedsprojekt v. KHR Arkitekter
4. Estimerede honorarer og timepriser v/ Rambøll
5. Tids- og aktivitetsplan frem til lanceringen d. 29. august 2015
6. Oversigt over projektorganisation (eksternt tilknyttede og resourcepersoner)
7. Medlemmer af modstandsbevægelsen "Holger Danske" og Stjerne Radio
8. Liste over aktioner med udspring fra Stjerne Radio
9. Støtteerklæring fra "Frihedsmuseets Venner" v. Niels Gyrsting
10. Støtteerklæring fra Jørgen Kieler – medlem af Holger Danske
11. Støtteerklæring fra Skomagerkarréens Gårdlaugs bestyrelse
12. Støtteerklæring fra Arkitekt MAA Henrik R. Danielsen, KHR Arkitekter
13. Støtteerklæring fra Direktør Bjarne J. Rasmussen, Rambøll
14. Brev fra Kultur- og Fritidsborgmester Carl Christian Ebbesen (feb. 2015)
15. Godkendt overførelsessag fra Kultur- og Fritidsudvalget fra pr. 26. marts 2015
16. Prisoverslag og beskrivelse af åbningsevent (alsang) v/ Y & A Steenholdt
17. Udvalgte billeder i research-proces i relation til Stjerne Radio
18. Oversigt over faldne på Vesterbro 1943-45
19. CV på udstillingsdesigner og Rambøll resourcer
20. Udtalelse vedr. projektleder fra Museumscenter Hanstholm
21. Forslag til udstillinger v/ Peter Birkelund, bestyrelsesmedlem og Ph.d. ved Rigsarkivet
22. Oversigt over tidligere udstillingsarbejder blandt interne resourcepersoner
23. Detailbeskrivelse af åbningsudstillingen Augustoporet

BAGGRUND

Ideen om at reetablere Stjerne Radios facade, Istedgade 31, blev gjort af initiativtagerne bag Projekt Stjerne Radio, modelbygger Joakim Zacho Weylandt og lokalrepræsentant Sofie Rask Eriksen, i forbindelse med en beboer i Istedgade 29a ved en generelforsamling i Andelsboligforeningen fremkom med information om, at Stjerne Radio og at modstandsbevægelsen ”Holger Danske” var blevet dannet i baglokalet i radioforretningen på Istedgade 31. Dette fortalte Sofie til sin datter Fran-Elvira, der skrev et foredrag om Stjerne Radio og Holger Danskes modstandskamp til brug i skolen. Det var i denne proces, at idéen til nærværende projekt opstod.

Herefter drøftede initiativtagerne idéen med forskellige relevante faglige kompetencer, der alle fandt idéen yderst interessant. En længere research-proces blev herefter påbegyndt i perioden vinter 2013 til forår 2014. Denne proces har været med til at sikre den fornødne viden om Stjerne Radio samt skabt et billedligt dokumentarisk grundlag i forhold til projektet og en mulig reetablering af den oprindelige butiksfacade på Istedgade 31.

Stjerne Radio, Istedgade 31, sommeren 1943 fra Josef "Tom" Søndergaards arkiv

Luftfotoграфи fra 1944 – leveret af Dines Bogo

Historien bag Stjerne Radio

Historien om Stjerne Radio, og de aktiviteter der planlægges og udføres fra butikken, tager sin begyndelse i oktober 1942, da Grosserer Carl Munck etablerer sin radioforretning på adressen Istedgade 31. Han samler om sig en personkreds, bl.a. bestående af tidligere frivillige fra Dansk Finlands Bataljon.

I løbet af kort tid dannedes om brødrene Carl og Børge Munck, hvad indviede kaldte for ”Muncke Gruppen”. Gruppen ændrede imidlertid hurtigt navn og blev for den senere historie kendt som 1. generation af modstandsgruppen Holger Danske.

Ingen af de forsamlede i Stjerne Radios lille baglokale havde dog den fornødne krigserfaring til at realisere gruppens ønske om at iværksætte væbnet modstand mod den tyske besættelsesmagt. Følgelig etablerer gruppens medlemmer af unge nationalsindede konservative kontakt til det kommunistisk dominerede BOPA.

Medlemmer af BOPA havde høstet krigserfaring i rigelig mål, da flere af dets medlemmer i modsætning til de Finlandsfrivillige havde været indsat i hårde kampe, da de havde meldt sig til de Internationale Brigader for at bekæmpe Franco under den spanske borgerkrig.

Således blev Stjerne Radio rammen om et tværideologisk samarbejde imellem konservative og kommunister med det fælles formål og fælles ønske at bekæmpe den tyske besættelsesmagt og overgå fra passiv til aktiv væbnet modstand.

Flere medlemmer af Holger Danske 1. Generation (HD1) blev allerede under besættelsen og i efterkrigstidens besættelsehistorie nærmest mytiske figurer i modstandsbevægelsen, herunder Bent Faurschou Hviid (”Flammen”) og Jørgen Haagen Schmith (”Citronen”) der stiftede deres kontakter i Stjerne Radio. Denne lille butik blev deres tilgang til modstandskampen, der for de to her nævnte førte til, at de ikke nåede at opleve befrielsen. De blev dog begge indskrevet som legender i modstandskampen, hvilket efterfølgende bl.a. i kraft film og bøger gjorde, at deres dæknavne i dag er kendt i brede kredse af befolkningen og på tværs af generationer.

Bent Faurschou Hviid ("Flammen") Grosserer Carl Munck og Olav Bertel Bertelsen ("Jønsson"), januar 1944

Medlemmerne af HD1 blev efter sprængningen af Forum i 1943 spredt fra alle vinde, bl.a. flygtede flere medlemmer til Sverige. Dog vendte størsteparten tilbage, hvor nogle blev fanget, deporteret, henrettet eller dræbt under aktioner, mens andre blev omgrupperet og havde held til at fortsætte deres illegale tilværelse besættelsen ud (se oversigt over modstandsbevægelsen i bilag 7).

Selve Stjerne Radio var for længst kommet i tyskernes søgelys, således blev butikken sprængt to gange, 14. maj og 28. oktober 1944, af danskere med tilknytning til Schalburgkorpset og Schalburgkorpsets Efterretningstjeneste.

Citronen og Stjerne Radio

Jørgen Haagen Schmiths ("Citronen") vej ind i Holger Danske, tager sin begyndelse, da han en dag går ind i radioforretningen Stjerne Radio i Istedgade nr. 31. Han er på udkig efter et af de nyeste radioapparater, som han vil købe til sin kone. Bag disken står den tidligere Finlandsfrivillige, Grosserer Carl Muncks butiksbestyrer for Stjerne Radio, Josef Kristian Søndergaard ("Tom"). De to mænd finder i løbet af samtalen ud af, at de har noget mere tilfældes end ønsket om at sælge og købe radioapparater. "Tom" bliver leder af 1. generation af Holger Danske. Aktionen imod tyskernes planer om at omdanne Forum til kasserne for 1.500 tyske tropper, bliver planlagt i Stjerne Radios lille baglokale. Sabotagen imod Forum d. 24. august 1943 bliver en skelsættende begivenhed i forholdet imellem danskerne og den tyske besættelsesmagt. Se liste over aktioner med udspring fra Stjerne Radio i bilag 8.

4 dage efter bliver den første danske sabotør henrettet og dagen efter, d. 29. august, træder samarbejdsregeringen tilbage. "Tom" bliver dog ved sabotagen imod Forum hårdt såret og må fragtes

til Sverige. Som følge af de alvorlige skader han pådrog sig ved sabotagen, dør "Tom" af følgerne, på Frederiksberg Hospital d. 5. februar 1946. "Citronen" dør i ildkamp med Gestapo og et utal tyske tropper på Jægersborg Allé 184 d. 15. oktober 1944. "Flammen" dør tre senere, under en tysk razzia.

Jørgen Haagen Schmith "Citronen" (1910-1944)

BILLED-BLADET 7. august 1945: Josef "Tom" Søndergaard leder af Holger Danskes 1. generation og butiksbestyrelser i Stjerne Radio ses her t.h. i reportage om sprængningen af Forum

FORMÅL

Formålet med 'Projekt Stjerne Radio' er gennem en reetablering af facaden på Istedgade 31 - at skabe en autentisk arena for formidling af viden om besættelsestiden i Danmark fra 1940-1945 til brug både i forbindelse med 70-års jubilæet for Danmarks befrielse i 2015 og permanent i en driftsfase.

I forbindelse med den ødelæggende brand på Frihedsmuseet i april 2013, efterlades Hovedstaden uden egentlig formidlingsplatform i forbindelse med 70-året for Danmarks befrielse. Projektet har derfor også indirekte til formål at understøtte Frihedsmuseets Venner i deres vigtige formidlingsarbejde – et samarbejde som allerede høster frugt igennem samarbejdet med Niels Gyrsting, næstformand i Foreningen Projekt Stjerne Radio som er formand for "Frihedsmuseets Venner".

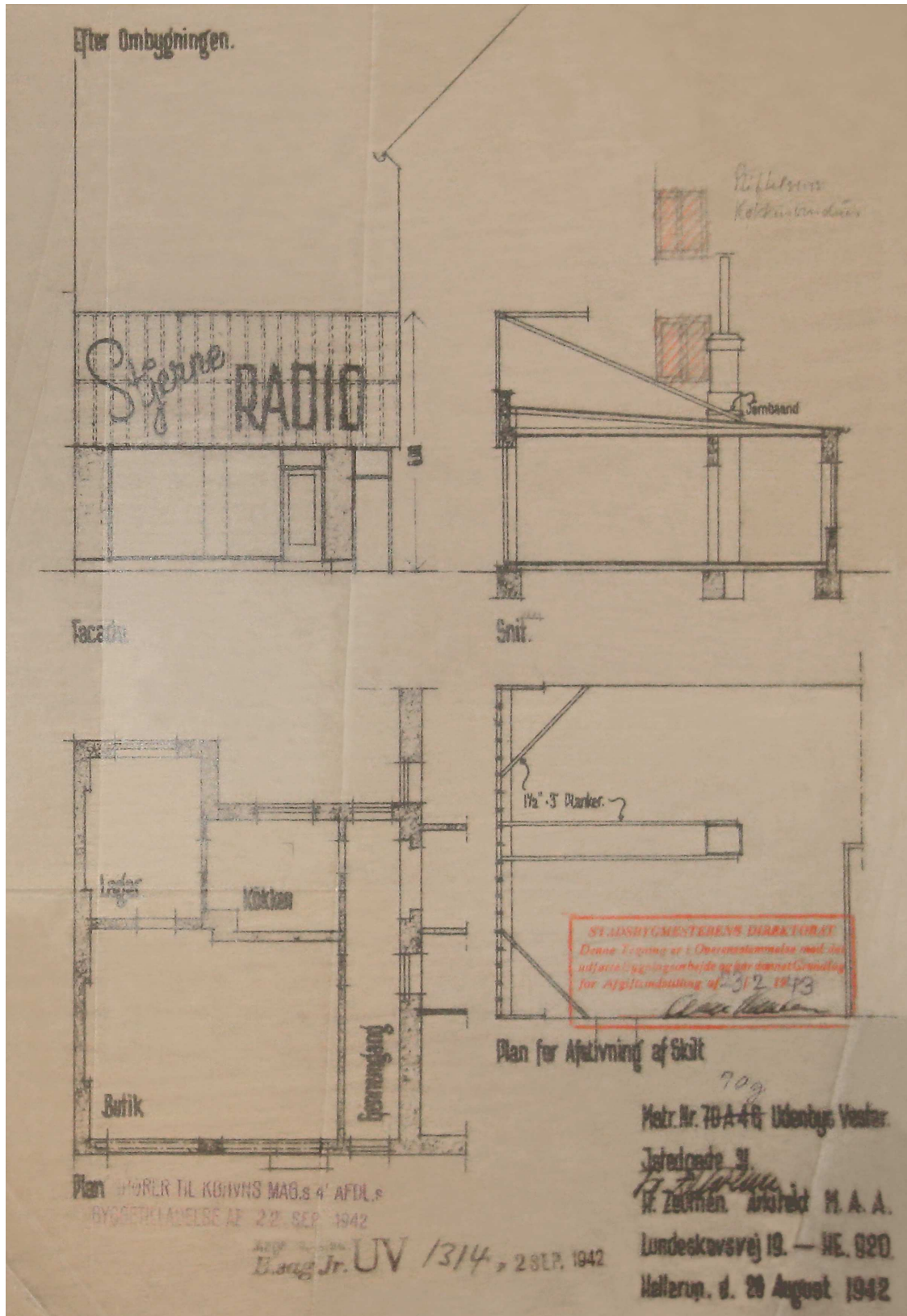
Den planlagte indvielse d. 29. august 2015 (se bilag 5) vil udover de understøttende aktiviteter formidle de besættelseshistoriske forhold, foregå gennem facadens to udstillingsvinduer på Istedgade 31, hvor følgende temaer og dertil hørende genstandsindhold vil blive belyst (med genstandsudlån fra Frihedsmuseets magasiner og personlige samlinger, bl.a. fra foreningens næstformand, Niels Gyrsting):

1. En – foreløbig permanent – udstilling, der fortæller historien om Stjerne Radios rolle, arkitekturen, analysen af facade geometrien og genopførelsen, samt Stjerne Radios betydning for dannelsen af Holger Danske 1. generation og persongalleriet i Stjerne Radio og baggrunden for de to "Schalburgtager" imod butikken.
2. Åbningsudstilling "Augustoprøret", der vil omhandle forholdene op til d. 29. august 1943. Urolighederne i provinsen, henrettelsen af Poul Edvin Kjær Sørensen, sabotagen imod Forum (der blev planlagt og udført i og fra Stjerne Radio) samarbejdsregeringens afgang og ophøret af samarbejdspolitikken. Angrebet og afvæbningen af den danske hær og sænkningen af flåden på Holmen. Konsekvenserne og indførelsen af den militære undtagelsestilstand (se bilag 23).
3. Løbende udstillinger om 4-5. maj 1945, Folkestrejken juli 1944, Modstandsgrupper, Sabotage, Schalburgtage og clearingdrab, Holger Danske gruppen, 'Menigmands' liv under besættelsen, Istedgade, De danske jøder, Shellhuset og Den franske Skole, den illegale presse, Frihedsrådet, Retsopgøret m.fl. (se bilag 21).

Idéen om en nøjagtig reetablering af Stjerne Radios facade på den faktiske lokalitet, rummer en fantastisk mulighed for både at fremhæve Istedgades markante rolle i den spirende folkelige modstand mod den tyske besættelse samt fortælle om samarbejdet imellem de to største modstandsgrupper, Holger Danske og BOPA, som opstod i butikkens baglokale. Et samarbejde som bl.a. inkluderede forberedelserne og planlægningen af sabotagen af bl.a. Forum og Citroën fabrikken i 1943, der blev planlagt i og udført fra Stjerne Radio, i et tæt samarbejde imellem disse grupper.

ETABLERING OG ANLÆG

Facaden rekonstrueres ud fra grundig analyse af fotografisk materiale, tegninger fra Stadsarkivet og opmålinger foretaget in situ. I forbindelse med kortlægning af Stjerne Radio har foreningen i vores researcharbejde været på Københavns museums billedarkiv i Absalonsgade, i Københavns Kommunes Stadsarkiv på Rådhuset, på Frihedsmuseets arkiv i Brede samt Teknik- og Miljøforvaltningens tegningsarkiv. På sidstnævnte lokalitet har vi fundet de oprindelige plantegninger for Stjerne Radios første facade – den facade som folk i høj grad forbinder med Stjerne Radio. Digitalisering af de fundne originaltegninger - samt in situ opmålinger – har sikret en korrekt rekonstruktion af facadens dimensionering fx hvad angår rammetykkelse, sokkel-fremspring og niche-dybder.

Tegninger af første facade - scanning fra Byggesagsarkivet

På baggrund af den digitale rekonstruktion kan man genskabe butiksfacadens fysiske dimensioner. På side 8 ses facaden i en før og efter digital rekonstruktion:

Stjerne Radios facade efter første sprængning 14. Maj 1944 – leveret af Frihedsmuseet.

Digital rekonstruktion "superimoseret" over originalbillede - udarbejdet af Søren Buus.

Status på godkendelser og byggetilladelse

Der er pt. udført myndighedstegninger og budget for anlægsudgifter (bilag 2) af KHR Arkitekter og Rambøll, som har oplyst, at byggeandragende fremsendes 12. marts. Stjerne Radio facadegeometri er indtegnet i de eksisterende forhold og i nært samarbejde med Gårdlaugets beboere, er ønskerne til området bag udstillingsbygningen, blevet indføjet i projektforslag nr. 2. Dette forslag inkluderer en støbt markering af bygningens oprindelige fundament i belægningen.

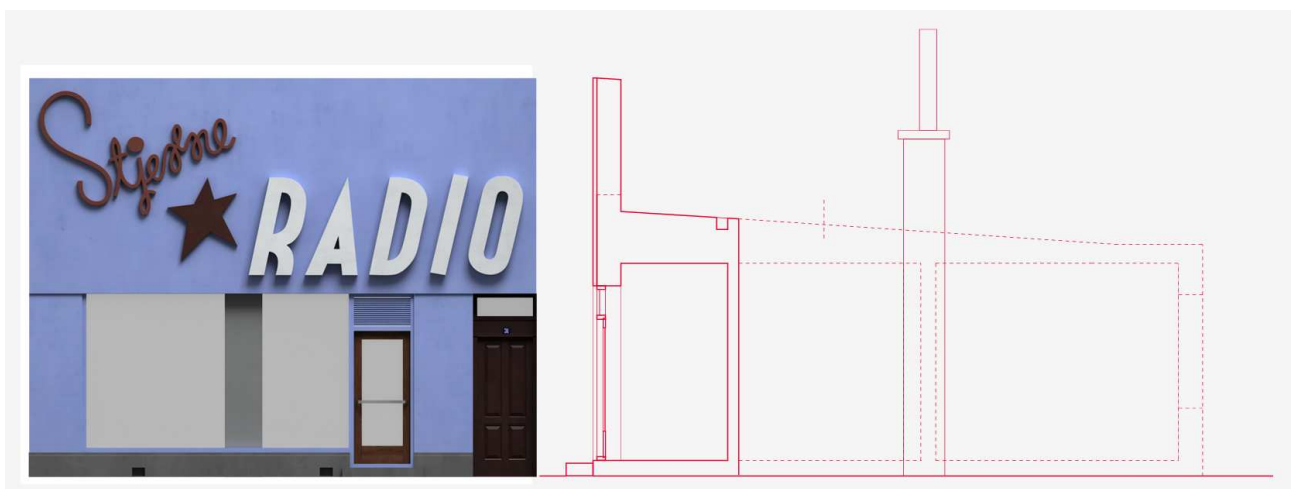
Alt udarbejdet og digitalt materiale vedr. den nu rekonstruerede facadegeometri er overdraget til Nis Roed Mark fra KHR Arkitekter, der har udfærdiget myndighedsprojektet (se bilag 3) i samarbejde med bygningskonstruktør Søren Peter Kristensen fra Rambøll og Rune Hernø fra Nationalmuseets Sikringsafdeling. Myndighedsprojektet ligger til grund for indhentning af byggetilladelsen.

KHR Arkitekter har modtaget tegninger samt tilbud fra anbefalet leverandør (Howeni Eurosafe) på hovedparten af sikringsdelens anlægsudgifterne. Dette arbejde forgår i samarbejde med Rambøll, som varetager projektets ingeniørmæssige arbejder og statiske beregninger. De resterende arbejder, bl.a. nedbrydning, fundamenter, udvendig beklædning, og gårdhave indretning, varetages af Nis Roed Mark fra KHR Arkitekter. Samtlige indhentede priser vil afslutningsvist blive vurderet i samarbejde imellem Rambøll og Nationalmuseets sikringsafdeling.

Myndighedsprojekt

Da udstillingsrummet bag ”butiksvinduerne” ikke er påtænkt publikumsadgang, vil udstillingerne skulle beskues fra gaden. Udstillingsrummet har en dybde på 220 cm., som tillader genstandsudstilling og audiovisuelt formidling. Audio formidling vil foregå igennem højttalere gemt bag lamellerne over den oprindelige engangsdør til butikken, der hvor højttalerne i sin tid, ligeledes var placeret. Det var igennem disse højttalere at *”It’s A Long Way To Tipperary”* blev afspillet til ”ære” for de tyske tropper, når de marcherede igennem Istedgade, på vej til forlægningen på Ahlmannsgade Skole.

Rune Hernø vil på baggrund af det nu udfærdigede myndighedsprojekt indkalde Nationalmuseets sikringsleverandører til møde. Hermed kan der med udgangspunkt i myndighedsprojektet lokaliseres yderligere sikringstiltag og sikre ”skarpe priser”. Disse vil efter indledningsvis godkendelse indgå i den endelige budgettering sammen med udgifterne til byggestyring, teknisk udstyr. Myndighedsprojektet er desuden udarbejdet med henblik på at opnå et sikringsniveau, der muliggør genstandsudlån fra Frihedsmuseets magasiner til kommende udstillinger.

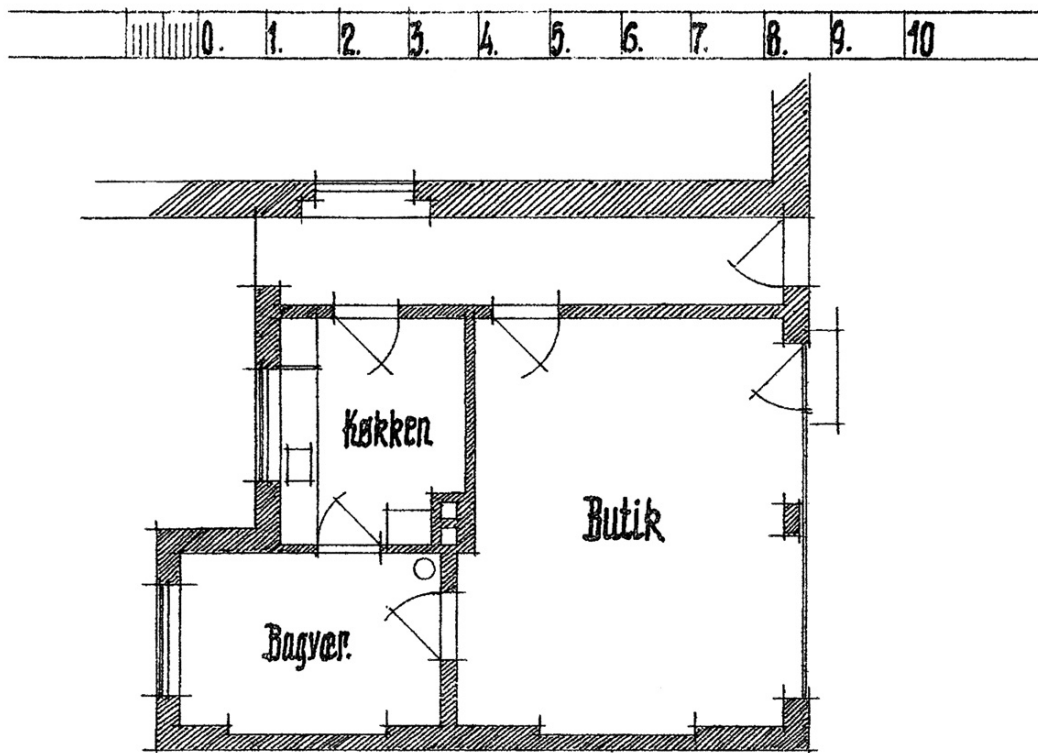
Illustreret facade opstalt og snit. Bygningens oprindelige størrelse ses i snit markeret med stiplet linie.

Aktuelt billede af lokaliteten, Istedgade 31

Den rekonstruerede 3D-model af facaden ses ”superimoseret” over den nuværende røde mur.

Udsnit af oprindelig plantegning af Arkitekt Frederik Zeuthen

Foto fra beboer Peder Bundgaards vindue – Plan illustration af projektforslag nr. 2 – Jannik Weylandt/ Søren Buus

I forbindelse med det rekreative område bag udstillingsbygningen har Foreningen 'Projekt Stjerne Radio' udarbejdet 3 forskellige projektforslag, som alle har været forelagt Skomagerkaréens Gårdlaug resulterende i efterfølgende enstemmig godkendelse af projektforslag nr. 2 (se foto på forrige side).

Dette rekreative område vil blive udlagt som en markering af Stjerne Radio bygningens oprindelige grundplan. Et in situ støbt fundament vil således vise bygningens enkelte rum og udbredelse. For at markere placeringen af bygningens oprindelige dør- og vinduespartier, er disse vist med indstøbt 6mm messingprofiler og 6mm messingplader på inder- og yderside af fundament.

INDVIELSE OG FORMIDLING

Foruden arbejde med genetablering af den rekonstruerede facade og den bagvedliggende udstillingsfacilitet, så er det ambitionen, at indvielsen sker på en facon, som yder den respekt som lokaliteten, historien og tilknyttede personer fortjener.

Til trods for at Stjerne Radio som fysisk lokalitet er af relativ beskeden størrelse, er der meget stort potentiale for at lave en unik indvielse. Da der næppe vil være mange af de modstandsfolk, der satte livet på spil for et frit Danmark, tilbage ved 80-års jubilæet for befrielsen i år 2025, er det i år, at de overlevende skal hædres. Trods den korte tidsfrist vil det være muligt at lave en indvielse, der både er værdig, markant og tidsaktuel, hvis initiativet tages hurtigt.

Derfor vil der i forbindelse med projektet, 70-års jubilæet for Danmarks befrielse og selve indvielsen d. 29. august 2015 (samarbejdsregeringens opløsning d. 29. aug. 1943) blive lanceret følgende elementer:

1. "Frihedsmuseets Venner", under formandskab af Niels Gyrsting, inviterer samtlige af de sidste veteraner fra Danmarks Frihedskamp til indvielsen af 'Projekt Stjerne Radio'. Der er pt. kun taget kontakt til, men opnået tilsagn fra følgende tidligere HD medlemmer om deres deltagelse ved indvielsen; Jørgen Kieler, Lis Mellemgaard og Povl Falk-Jensen (se bilag nr. 7).
2. Kong Christian X omlagde på eget initiativ, i anledning af sin 75-års fødselsdag d. 26. september 1945, ruten igennem byen, således den gik igennem Istedgade for at hylde gadens rolle under "Folkestrejken" i 1944. I den ånd og anledning inviteres repræsentanter fra det danske Kongehus ligeledes til at deltage i indvielsen.
3. Med afsæt i Poul Henningsen og Liva Weels originale udgave af "Man binder os på Mund og Hånd" fra 1940, fremføres sangen, som en stor anlagt alsang, af skolekor fra Københavnske skoler, for de indbudte veteraner (dette er i sig selv et læringsprojekt, som beskrives på side 13).
4. Overflyvning af Istedgade med en original "Warbird" rekognoscerings maskine og nedkastning af flyveblade med teksten til "Man binder os på Mund og Hånd".
5. I forbindelse med indvielsen, lukkes der af for gennemkørende trafik, som sikrer publikums adgang til området og ubesværet adgang for de inviterede veteraner. I samarbejde med Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm vil Istedgade to steder, ved Victoriagade og Eskildsgade, bliver lukket med to "afsporede" sporvogne, de originale linie 10 og linie 16, der bliver sat diagonalt på kørebanen. Gasværksvej lukkes ved Vesterbros Torv og ved Halmtorvet, med historiske civile køretøjer, samt kørende materiel fra Zonen, Falck, CF og brandvæsen. Ved afspærringerne vil der ligeledes være opstillet "figuranter" i korrekt beklædning og uniformer. Det vil givetvis give, ikke mindst de yngre generationer blandt publikum, en meget bedre

forståelse og indtryk af begivenhederne der markeres i forbindelse med indvielsen. Det vil bidrage til børnenes nysgerrighed og efterfølgende lysten til at stille spørgsmål til lærere, ældre søskende og forældre.

6. Opsætning af Vesterbrokort over faldne 1943-45: For at understøtte formidlingen af perioden 1940-45, er der indledt dialog med formanden for Vesterbro Lokalråd, Thomas Warburg, om at opsætte et Vesterbrokort, med markering af de mange faldne på Vesterbro under den tyske besættelse af landet. (se bilag 18). Kortet er planlagt opsat i den blændede vinduesniche, lige til venstre for Stjerne Radio. Kortet tænkes udført som et reliefkort, fræst i 3 niveauer og udført i en 10mm Tombakplade (messinglegering) med ophøjede karéer, med vejbaner og gadenavne. Her vil stedet for de faldne blive markeret med 1,5mm røde lysdioder. Disse markeringer vil i kraft af en styreenhed lyse op i en kronologisk tidslinje, der viser tid og omfang af de civile tab på Vesterbro. Det er tænkt, at sekvensen gentages med et interval på 85 sek. der svarer til 1 sek./pr. uge. i perioden fra den første faldne 29. august 1943 til 6. maj 1945. I sammenhæng med Vesterbrokortet vil der i belægningen på de faktiske lokaliteter, hvor de faldt, i belægningen blive nedsat en messingplakette, der anfører navn på den faldne og dato.

Da dette initiativ ikke har en direkte relation til Stjerne Radio, men ligeledes understøtter Vesterbros markante rolle under folkestrejken i relation til markeringen af 70-året for Danmark befrielse, vil dette blive gennemført som et initiativ i samarbejde med lokale og Vesterbro Lokalråd.

I forbindelse med indvielsen er der således indtænkt en række begivenheder der skal underbygge, formidle og tiltrække opmærksomhed omkring baggrunden for etableringen af Stjerne Radio og som sigter mod at videregive og formidle historien om den danske modstandsbevægelse, fra de sidste veteraner til de nyeste generationer. Her vil foreningen 'Projekt Stjerne Radio' bidrage til, at både indvielsen og de fremtidige skiftende udstillinger i Stjerne Radio, kan bidrage til at især grundskole elevernes forståelse for og læring om perioden 1940-45 med udgangspunkt i både den danske frihedskamps historie og livet i Danmark under besættelsen. De børn og unge der vælger at deltage i den planlagte indvielse, vil givetvis få en oplevelse der vil fæstne sig i bevidstheden, efter mødet med de sidste veteraner fra Danmarks frihedskamp. Ligeledes er der blandt de til projektet tilknyttede, en opfattelse af at de påtænkte aktiviteter på en respektfuld og værdig facon, vil give modstandskampen sidste veteraner, en unik mulighed for at modtage den hyldest og respekt de så fuldt ud har fortjent.

Foreningen 'Projekt Stjerne Radio' kan allerede igennem nuværende dialoger med grundskoler, bl.a. med Gasværkvejens Skole på Indre Vesterbro, se at der er stor interesse i dette historiske område fra både ledelse, undervisere og elever. På den baggrund stiller foreningen 'Projekt Stjerne Radio' sig gerne til fuld rådighed som sparringspartner for undervisere, grundskoler/gymnasier, kulturformidlere og kommuner, hvilket retfærdiggør og understøtter behovet for foreningens aktiviteter fremadrettet.

Planlagte undervisningsforløb med lokale skoler

Som nævnt tidligere vil en af aktiviteterne under indvielsen den 29. august 2015 være at indvie Stjerne Radio med en stort anlagt alsang, baseret på "Man binder os på Mund og Hånd" med Poul Henningsens berømte tekst fra 1940. Sangen vil være med aktiv deltagelse fra københavnske skolebørn og udføres i en version, der musikalsk set bevæger sig fra den oprindelige version til en version, der i en glidende musikalsk overgang, således spænder tiden ud fra 1940 til 2015.

Alsang (fra norsk og svensk: fællessang) er betegnelsen for en række fællessangsstævner, der fandt sted i de første år af den tyske besættelse af Danmark 1940-45. På stævnerne sang tusindvis af deltagere fædrelandssange og gav dermed udtryk for sammenhold og nationalfølelse. Fænomenet begyndte i Nordjylland i juli 1940 og kulminerede den 1. september 1940, hvor flere hundrede tusinde mennesker deltog i alsangsstævner over hele landet.

De ældste årgange på de 6 lokale skoler øver op til sommerferien og i ugerne op til 29. august 2015 i at synge det til lejligheden udarbejdede arrangement af "Man binder os på Mund og Hånd". De deltagende børn og unge har forud fremstillet blå, røde og hvide silkepapirs blomsterbuketter, som de afslutningsvist, afleverer til de forsamlede veteraner.

På selve dagen bevæger eleverne sig fra deres respektive skoler mod Stjerne Radio, mens de synger. Optogene mødes foran Stjerne Radio, hvor de i fællesskab synger for de tidligere modstandsfolk, der deltager i åbningen. Forældre, lokale foreninger og erhvervslivet opfordres til at involvere sig og deltage.

Mens ovenstående finder sted på lokalt niveau, vil oplevelsen blive intensiveret på følgende vis:

1. Regionale aktiviteter

Stjerne Radio ligger meget tæt på krydset Istedgade-Gasværksvej. Fra hver af de fire verdenshjørner bevæger grupper af mennesker ad henholdsvis Istedgade og Gasværksvej sig mod krydset, mens de unisont synger "Man binder os på Mund og Hånd". De ældste årgange fra de 6 lokale skoler synger stadig for og går forrest, men de suppleres nu af skoleelever fra de skoler, der ligger i Københavnsområdet i forlængelse af de nord-syd akser, der udgår fra krydset Istedgade-Gasværksvej.

For den, der befinder sig i krydset, vil oplevelsen være, at sangen først kommer et stykke borte fra, og så bevæger sig mod én fra alle sider. Det opleves også, at sangen kommer fra fortiden og bevæger sig ind i nutiden, samtidigt med at den bliver kraftigere og kraftigere. Og netop i krydset står de, af de oprindelige modstandsfolk, der deltager i åbningen, og modtager denne bevægende hyldest. Det bliver en aktuel og relevant manifestation, der trækker tydelige tråde til den danske alsang og den fællesskabs- og samhørighedsfølelse, som alsangen skabte.

2. Landsdækkende aktiviteter

I en nutid, hvor udtryks- og ytringsfrihed er under pres, er det vigtigt at skabe fællesskab og samlingskraft om nogle af de grundlæggende behov, som alle mennesker har: Frihed for vold, ydmygelse og undertrykkelse. I lyset af den senere tids hændelser, bl.a. attentatet på Charlie Hebdo i Paris og terrorangrebet i København, kan der i befolkningen være stor motivation for en fælles manifestation omkring et apolitisk fredsbudskab.

Netop i Stjerne Radio arbejdede folk fra hver sin yderlighed i det politiske spektrum under besættelsen sammen mod et fælles mål, og netop ved indvielsen af Stjerne Radio kan denne samlende og inkluderende kraft genskabes.

Befrielsesbudskabet kom fra radioen, og Holger Danske gruppen mødtes i en radiobutik. Derfor vil det være oplagt også at bruge netop radio ved åbningen af Stjerne Radio. De i det forrige lokale og regionale planer iværksættes, men skaleres op på nationalt plan:

I ugerne op til 29. august køres en kampagne på P1 og P4, hvor lytterne inviteres til at komme og synge med d. 29. august. Sangen, der på dette tidspunkt findes i en version startende med

Liva Weel og sluttende med kæmpe børnekor, afspilles ofte, så melodi og tekst bliver en del af lytternes DNA. Sociale og virale medier tages i brug for at skabe nødvendig omtale, ligeledes opsættes der plakater i området. Der er ligeledes indledt dialog med DR-Ultra om produktion af et program der hedder Stjerne Radio, der i kort newsflash stil fortæller spændende facts om besættelsestiden og befrielsen med særlig vægt på Stjerne Radio.

På selve dagen organiseres det sådan, at de fire optog - der kunne minde om Lucia-optog – fra den lokale og den regionale model efterfølges af et meget bredt udvalg af grupperinger og organisationer fra alle lag af det danske samfund. Lokalbefolkningen – i særdeleshed alle borgere på Istedgade og Gasværksvej – har i forvejen fået skriftligt materiale med oplysninger om eventet, og en opfordring til på dagen at åbne deres vinduer ud mod gaden, stille deres radiohøjtalere i vinduet pegende udad, og afspille P1 og P4 højt. Efterhånden som folkemængden samles vil der i timerne op til eventet være et samsendt program, der informerer om hvad der skal ske og sangen afspilles nogle gange, så folk kan træne den.

På præcis det rigtige tidspunkt sættes altsangen i gang, og deltagerne bevæger sig i roligt tempo mod Stjerne Radio imens de synger med på sangen, der strømmer ud fra vinduerne. Således sikres det, at alle er samme sted i sangen i fuld synkronicitet.

Det er af største vigtighed, at hændelsen bliver tværpolitisk, tværkulturel og inkluderende, både med hensyn til alder, religion, samfundslag, etnicitet osv., og at den bliver udtryk for et fælles ønske om en fredelig sameksistens. Alsang er for alle.

De lokale aktiviteter vil blive planlagt og udført af virksomheden Y & A Steenholdt, som består af Yasmin Elvira Steenholdt, grammy-vindende sangerinde og komponist med meget stor erfaring indenfor det børnekulturelle felt, samt Asger Steenholdt, musiker og komponist i bl.a. Big Fat Snake, der igennem 25 år har solgt over 1 million Cd'er i Danmark. Der henvises til vedlagte prisoverslag på opgaven, hvor der i tilbuddet kun er inkluderet udgifter til de lokale aktiviteter. Foreningen 'Projekt Stjerne Radio' har selv mulighed for at udføre nogle af de andre omtalte aktiviteter (bl.a. radio og tv).

ORGANISATION OG SAMARBEJDSPARTNERE

For at imødegå at 'Projekt Stjerne Radio' efter en realisering bliver platform for andet end faktisk besættelsestidshistorisk formidling, har det fra starten været et fokuspunkt at sikre det historiske fundament igennem samarbejdet med historiske kompetencer, tværpolitiske parter og ikke mindst muligheden for en stærk lokal forankring – både i foreningsregi og gennem projektets samarbejdspartnere.

Foreningen 'Projekt Stjerne Radio'

Til at understøtte projektet og for at sikre den efterfølgende drift blev der pr. 11. januar 2015 oprettet Foreningen 'Projekt Stjerne Radio'. Foreningens formål er at være med til at fastholde historien om besættelsestiden (1940-45) med udgangspunkt i udstillinger på lokaliteten Stjerne Radio, Istedgade 31, 1650 Kbh. V.

Foreningens mål er, at den samlede aktivitet hviler på et historisk, fagligt funderet grundlag bl.a. gennem samarbejde med relevante museer og Frihedsmuseets Venner. Bestyrelsen træffer beslutning om, hvilke udstillinger og eventuelle andre aktiviteter, der sættes i værk (formidlingshistorien, udstillede effekter, tidsmæssig udstrækning etc.). Der henvises i denne sammenhæng til bestyrelsesmedlem, Ph.d. ved Rigsarkivet, Peter Birkelunds anbefalinger og forslag til fremtidige udstillinger (bilag 21) og til oversigten over tidligere udstillingsaktiviteter blandt interne ressourcepersoner (bilag 22).

Foreningen ledes af en bestyrelse på 7 medlemmer, hvoraf de 5 vælges på generalforsamlingen. Hertil kommer op til 2 suppleanter, samt et medlem valgt af Frihedsmuseets Venner. Bestyrelsen konstituerer sig med formand, næstformand og kasserer umiddelbart efter den stiftende generalforsamling. Disse udgør et forretningsudvalg til at varetage den daglige drift. I perioden fra stiftelsen og frem til første ordinære generalforsamling i marts 2016 består bestyrelsen af:

- Formand: Joakim Weylandt (Modelbygger, projektleder og initiativtager)
- Næstformand: Niels Gyrsting (Formand for Frihedsmuseets Venner)
- Kasserer: Per Rahbek (Skoleleder, Bernadotteskolen)
- Sofie Rask Eriksen (Udviklingskonsulent, initiativtager og lokalrepræsentant)
- Nis Roed Mark (Byggeleder hos KHR Arkitekter og lokalrepræsentant)
- Peter Birkelund (Arkivar, seniorforsker og ph.d. hos Rigsarkivet)
- Thomas Hilleberg (Holger Danske research)

Ovennævnte personer indgår alle i den foreløbige liste over projektets kompetente ressourcepersoner (se bilag 6), som har været tilknyttet igennem de foregående måneders proces.

Underbygning af bygningens autenticitet

Som det fremgår af vedlagte støtteerklæring (se bilag 13) vil Rambøll i forbindelse med projektets ingeniørarbejde inddrage en række af deres højtuddannede specialister inden for alle faggrupper, herunder konstruktioner, facadeteknik, sikringsydelse og ikke mindst på drift og vedligeholdelsessiden. Rambøll vil i et tæt tværfagligt samarbejde med KHR Arkitekter foretage byggetilsyn med projektet i anlægsfasen, kvalitetssikre det høje sikringsniveau, såvel som aftalt fremdrift og budgetoverholdelse.

Yderligere har projektleder Joakim Zacho Weylandt pr. 24. februar 2015, efter anbefaling været i mail- og telefonisk dialog med projektchef i Den Gamle By, Allan Leth Frandsen, som er anset for at være en person med stor ekspertise inden for autentisk 1:1 genopførelse af ældre huse med tilhørende udstillingsindhold. Allan viste hurtigt stor interesse for projektet og via efterfølgende præsentation af digitalt materiale (den rekonstruerede 3D facadegeometri) har Allan givet projektet en stor faglig anerkendelse for det udførte arbejde, men mener dog ikke, at der kan bydes ind eller tilbydes relevant faglig assistance fra deres side, som kan forbedre den nuværende høje kvalitet.

I ovennævnte sammenhæng føler vi i Projekt Stjerne Radio os sikre på, som også udtrykt af Allan Leth Frandsen, at de allerede tilknyttede ressourcer inden for autentisk 1:1 genopførelse med tilhørende udstillingsindhold besidder den vigtige erfaring og fornødne kompetencer til at løfte opgaven. Der henvises her især til vedlagte CV (se bilag 19) på udstillingsdesigner Teit Weylandt, som bl.a. har utallige udmærkelser, publikationer, relevant erfaring med ombygningsprojekter m.v. at byde ind med – bl.a. i forbindelse med rekonstruktioner, renoverings-, ombygnings- og sikringsprojekter i Danmarks Nationalbank, facaderenovering af Arne Jacobsens Texaco Benzintank, 'Stellings Hus' m.v. Foruden vedlagte CV henvises der også til udtalelsen fra Museumsleder Jens Andersen, Museumscenter Hanstholm, vedr. projektleder Joakim Weylandts kompetencer inden for det byggetekniske og historisk analytiske område (se bilag 20), samt udstillingen på Designmuseum Danmark i 2012: "Storbyens ukendte formgivere 1880-1980":

<http://ing.dk/artikel/museum-viser-overset-hverdagsdesign-i-miniformat-132424>.

Faguddannet historisk fundament

Som det fremgår af bestyrelsens sammensætning har foreningen valgt at inddrage en museumsfaglig formidler og akademisk historiker i forbindelse med implementeringen af byggeri og udstilling. Dette i form af Peter Birkelund, som er seniorforsker, arkivar, ph.d. ved Rigsarkivet, og beskæftiger sig med besættelsestiden og modstandsbevægelsen. Hans nyeste bog, *Sabotør i Holger Danske*, udkommer den 12. marts 2015, og er baseret på mere end 300 mundtlige og skriftlige udsagn fra tidligere Holger Danske-folk, udformet både under og efter besættelsen. Dertil kommer sabotørernes egne aktionsrapporter, dagbøger, danske / tyske politirapporter og afhøringer af mistænkte samt illegale blade og legale aviser.

Peter Birkelund valgte helt selv uden yderligere bemærkninger at indtræde som medlem af bestyrelsen i Foreningen Projekt Stjerne Radio i starten af februar 2015 (da.wikipedia.org/wiki/Peter_Birkelund).

Samarbejdspartnere

Ligeledes fremgår det af samme liste (bilag 6), hvilke eksterne parter der hidtil er blevet inddraget og hørt for at sikre formalia og nødvendig historisk/museal opbakning, herunder:

- Teknik- og Miljø Forvaltningen
- Københavns Ejendomme
- Vesterbro Lokalråd
- Frihedsmuseets Venner
- Frihedsmuseet
- Nationalmuseets Sikringsafdeling
- Rambøll

Dagligt ansvar for stedet

Lokaliteten Istedgade 31 (Matr. nr. 70g) hvor Stjerne Radio butiksfacaden bliver genopført, flankeres til venstre af Istedgade 29 og til højre af Gasværksvej 27. Disse ejendomme beboes bl.a. af medlemmer af Foreningen Projekt Stjerne Radio bestyrelse, Sofie Rask Eriksen (Istedgade 29) og Nis Roed Mark (Gasværksvej 27). Udover de omfattende sikringsforanstaltninger vil disse to bestyrelsesmedlemmer dagligt kunne føre tilsyn med udstillingsbygningen.

ØKONOMI

Forprojekt støttet af Københavns Kommune

Projekt Stjerne Radio har ultimo 2014 været i dialog med Kultur- og Fritidsborgmesteren Carl Christian Ebbesen, der løbende igennem skrivelser har ytret sig positivt overfor projektet (se bilag 14). Ved et udvalgs møde d. 18. december 2014 traf udvalget beslutning om at bevilge 100.000 kr. til et forprojekt efter, at 'Projekt Stjerne Radio' havde haft foretræde for udvalget. Midlerne er gået til primært konsulentbistand i forbindelse med 3D arbejde og projektledelse.

Driftsøkonomi gennem Københavns Kommune

Foruden en bevilling til et forprojekt så behandlede Kultur- og Fritidsudvalget pr. 26. marts 2015 en overførselssag på 650.000 kr., hvoraf der er opnået en bevilling på 4 gange 30.000 kr. Midlerne er allokeret til en 4-årig driftsperiode.

Et vigtigt aspekt som vi også har bedt Kultur- og Fritidsborgmester Carl Christian Ebbesen om at kigge på, er en fremtidig mulighed for, at Projekt Stjerne Radio permanent kunne indgå helt eller delvist i den nye samlede museumsorganisation i Københavns Kommune, som Kultur- og Fritidsudvalget pr. 15. maj 2014 godkendte indstillingen af og bakkede op om, omfattende de fire museale institutioner Københavns Museum, Thorvaldsens Museum, Stadsarkivet og Kunsthallen Nikolaj, med henblik på dels den fortsatte udvikling og større synlighed af museumsområdet, dels styrkelsen af den samlede kvalitet af kommunens museale institutioner. Kultur- og Fritidsborgmester Carl Christian Ebbesen har orienteret om, at han som Kultur- og Fritidsborgmester på nuværende tidspunkt desværre ikke kan tilkendegive, at Københavns Kommune er interesseret i at få museet overdraget. Dette kræver et flertal i enten Kultur- og Fritidsudvalget eller i Borgerrepræsentationen (se bilag 14), men det er noget ansøger fremadrettet vil arbejde strategisk hen imod.

Udgifterne forbundet med 'Projekt Stjerne Radio' falder i to faser:

1. **Etableringsfase**, hvor der søges om midler til etablering (anlæg) af Stjerne Radio i forbindelse med 70-året for Danmarks befrielse i 2015, herunder til dækning af permanent udstilling om dannelsen af Holger Danske og Stjerne Radio samt åbningsudstilling om Augustoprøret.
2. **Driftsfase**, hvor der søges om midler til en solid forankring af driften (primært leje og forbrug) af 'Projekt Stjerne Radio' og understøttende aktiviteter (planlagte forestillinger m.v.).

Faserne og den tilknyttede økonomi (budgettets hovedtal) ses i nedenstående tabel:

Fase 1 Etableringsfase	Etablering af Stjerne Radio	3.541.703
	Indvielse af Stjerne Radio	250.000
	I alt	3.791.703
Fase 2 Driftsfase	Drift af Foreningen Stjerne Radio i 4 år (30.000 kr. årligt)	120.000
	Understøttende aktiviteter: Formidling og arrangementer	300.000
	I alt	420.000
I ALT FASE 1 + FASE 2 INKL. MOMS (DKK)		4.211.703

Således er det samlede finansieringsbehov 4.211.703 kr. til Projekt Stjerne Radio. Til etableringsdelen, der sorterer under finansieringsfase 1 – har vi modtaget 3 mio. kr. A.P. Møller Fonden, som dækker det samlede anlægsbudget og de to udstillinger og delvist indkøb. Der mangler pt. midler til indvielsen.

Driftsfasen vil blive delvist medfinansieret igennem tilskuddet på 4 gange 30.000 kr., hvilket dækker de første 4 års drift af Stjerne Radio, herunder både den løbende drift af foreningen (estimeret til årlige driftsudgifter på 24.000 kr. til forbrug – el, varme, alarmkontingent og internet – og en bekræftet leje af de 21,5m2 til Københavns Ejendomme). I driftsfasen vil der ligeledes blive ansøgt om midler hos

kommunale udvalg/puljer og private fonde til den løbende finansiering af projektets understøttende aktiviteter og udstillinger. Det er Foreningen Projekt Stjernes Radios formål og ambition at opsætte og udskifte udstillingstemaer 2-3 gange årligt, hvor det afsatte beløb på 300.000 kr. forventes at dække samtlige udstillinger i de første 3 år (100.000 kr. årligt).

Det er vigtigt at pointere, at omkostningsniveauet for de løbende udstillinger vil være væsentligt lavere end den permanente udstilling (åbningsudstillingen). Dette skyldes, at rammerne efterfølgende vil være til stede (herunder udstillingsinventar og ikke mindst adgangen til genstandsudlån via især eget netværk). Det finansielle behov ved fremtidige udstillinger er således forholdsvis lavt og forventes derfor det som værende meget realistisk at gennemføre kvalitative fremtidige udstillinger med et konservativt budget på 100.000 kr. pr. år. Der henvises til det nye bilag 21 i projektbeskrivelsen for forslag til udstillinger udarbejdet af bl.a. Peter Birkelund.

Finansieringen af disse planlagte udstillinger forventes opnået på følgende måde:

1. Kontingentbaseret støtte, hvor overskuddet ubetinget går til de i vedtægterne nævnte formål, herunder etablering af nye udstillinger (se bilag 1). Dette arbejde er endnu ikke påbegyndt, da vi pt. udelukkende har fokus på de vigtige opgaver, som er forbundet med forberedelserne til indvielsen d. 29. august og i det hele taget at få realiseret projektet. Dette ser vi endvidere som en forudsætning for, at vi kan begynde at opkræve kontingenter for medlemskab. Det forventes, at et års kontingent koster 250 kr. og vores forventning er at vi kan skaffe 100 medlemmer inden for det første års tid svarende til 25.000 kr. Kontingentprisen er fundet realistisk igennem dialog med Niels Gyrsting, som anvender samme kontingentniveau i Foreningen Frihedsmuseets Venner.
2. Løbende ansøgning om midler hos især Københavns Kommunes kulturpuljer samt hos private fonde. Der forventes årligt at blive ansøgt om ca. 50.000-75.000 kr. hos offentlige og private støtteydere til fremtidige udstillinger. Dette niveau anses som værende realistisk og det vil være bestyrelsen bag Projekt Stjerne Radio, med den fornødne erfaring og kompetence med fundraising, som vi have ansvaret for ansøgningsarbejdet.
3. Mindre økonomisk bidrag fra Foreningen Frihedsmuseets Venner, da foreningernes formål har en klar sammenhæng. Igennem dialog med Niels Gyrsting kan der forventes en bidrag på ca. 10.000 kr. årligt til dækning af udgifter til fremtidige udstillinger. Der henvises til <http://fmv.dk> for yderligere information om foreningens formål, vedhægter m.v.

Ovenstående, især punkt 1 og 2, vil især kunne drage fordel af den kraftige mediebevågenhed / eksponering, som der forventes i forbindelse med etableringen og lanceringen af projekt Stjerne Radio. Vi forventer at projektets eksponering vil bidrage positivt til at mange danskere selv tager initiativ til at melde sig ind i støtteforeningen og betale for et kontingent, hvilket der kan være mange grunde til: relation til modstandsfolk og modstandskampen, nationalfølelse, almen historisk interesse m.v. I forhold til punkt 2 så vil projektet også stå meget stærkt overfor andre fonde/puljer, da bestyrelsen og projektet i sig selv allerede har bevist sit værd igennem lanceringen og de første udstillinger. Der er således en god og bæredygtig historie at bygge videre på.

Budgettets hovedudgiftsposter i etableringsfasen inkl. moms (fase 1) er sammensat således:

Fase 1 Etablering af Stjerne Radio	ANLÆGSUDGIFTER	
	Byggeplads (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	82.054
	Nedbrydning (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	64.250
	Gulv opbygning (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	51.875
	Facader (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	813.188
	Tag (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	108.774
	Indvendig væg (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	45.058
	Sikring (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	82.500
	Klimaanlæg (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	234.254
	Etablering af gårdrum (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	262.500
	Projektstyring - projektering og byggestyring (Se bilag 2: Brutto-kalkulation)	806.250
	Anlægsudgifter i alt	2.550.703
	PROJEKTLEDELSE	
	Projektledelse frem til indvielse v/ Joakim Weylandt 320 timer á kr. 650,-	208.000
	Projektledelse i alt	208.000
	UDSTILLING PERMANENT OM DANNELSEN AF HD OG STJERNE RADIO	
	Udstillingsdesign v/ Teit Weylandt 100 timer á kr. 650,-	65.000
	Regnskab og løbende revision v/ Per Rahbek 45 timer á kr. 650,-	29.250
	Research vedr. HD v/ Thomas Hilleberg 40 timer á kr. 650,-	26.000
	Research vedr. Stjerne Radio v/ Dines Bogø 40 timer á kr. 650,-	26.000
	Arkivstudier v/ Peter Birkelund 40 timer á 650,-	26.000
	Research vedr. Schalburg Korpset og ET v/ Lars Larsen 20 timer á kr. 650,-	13.000
	Dok. film om arkitekturen, research og rekonstruktionen af Stjerne Radio	100.000
	Udstilling permanent i alt	285.250
	ÅBNINGSUDSTILLING AUGUSTOPRØRET	
	Udstillingsdesign v/ Teit Weylandt 60 timer á kr. 650,-	39.000
	Regnskab og løbende revision v/ Per Rahbek 15 timer á kr. 650,-	9.750
	Research vedr. Stjerne Radio v/ Dines Bogø 20 timer á kr. 650,-	13.000
	Arkivstudier v/ Peter Birkelund 40 timer á 650,-	26.000
	Åbningsudstilling i alt	87.750
	INDKØB	
AV udstyr v/Proshop Europe	240.000	
Udstillingsmontre, moduler og sikringsglas Løve Teknik v/ Stefan Leunbach	140.000	
Belysning Zarp Danmark v/ Steen Andersen	30.000	
Indkøb i alt	410.000	
I ALT INKL. MOMS (DKK)	3.541.703	

Fase 1 Indvielse af Stjerne Radio	INDVIELSEN 29. AUGUST 2015	
	Afspærring	7.500
	Strøm	1.500
	Toiletvogne	12.000
	Lys/lyd	20.000
	Telt	20.000
	Musik, sang, arrangement	75.000
	Tivoligarden, musik og optræden	15.000
	Sporvogn inkl. transport	35.000
	”Barrikade”	4.000
	Transport, veteraner	20.000

	Fotograf og print	8.000
	Uforudsete udgifter	12.000
	Styring, koordinering	20.000
	Indvielse i alt	250.000
	I ALT INKL. MOMS (DKK)	250.000